

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 99/06-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. marca 2006 predbežne prerokoval sťažnosť D. K., Ž., zastúpeného advokátom D. K., Ž., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13 Co 101/2003 z 9. septembra 2003 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 15/2005 z 29. septembra 2005, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť D. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. novembra 2005 doručená sťažnosť D. K., Ž. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom D. K., Ž., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 13 Co 101/2003 z 9. septembra 2003 a rozsudkom Najvyššieho súdu

Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Cdo 15/2005 z 29. septembra 2005.

Z obsahu sťažnosti sťažovateľa a pripojených príloh vyplývajú nasledovné rozhodujúce skutočnosti.

Okresný súd v Žiari nad Hronom (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom sp. zn. 7 C 147/2001 z 13. februára 2003 v právnej veci sťažovateľa proti Z., a. s., Ž. ako žalovanému v prvom rade (ďalej len „žalovaný v prvom rade“) a Ministerstvu pre správu a privatizáciu národného majetku Slovenskej republiky ako žalovanému v druhom rade (ďalej len „žalovaný v druhom rade“) v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti určil, že sťažovateľ je vlastníkom prevádzkovej jednotky predajne drobného tovaru, vrátane prevádzkových priestorov v podiele k nehnuteľnosti vo výške 35136/737558, nachádzajúcej sa v Ž. v dome č. súp. 404 na KN parc. č. 651, na liste LV č. 2196 (ďalej len „prevádzková jednotka“).

Podľa sťažovateľa okresný súd tak rešpektoval platnú dražbu (vykonanú 14. júla 1991), podľa ktorej sa sťažovateľ stal v zmysle v tom čase platnej právnej úpravy vlastníkom prevádzkovej jednotky príklepom dražiteľa a zaplatením dražobnej ceny. Zároveň sťažovateľ uviedol, že predmetnú prevádzkovú jednotku pre svoje podnikanie užíval ako vlastník viac ako osem rokov. Túto skutočnosť podľa neho rešpektoval aj príslušný katastrálny úrad, ktorý dražbu na vydražiteľa zapísal na liste vlastníctva.

Na odvolanie žalovaného v prvom rade krajský súd rozsudkom sp. zn. 13 Co 101/2003 z 9. septembra 2003 zmenil rozsudok okresného súdu tak, že žalobný návrh sťažovateľa zamietol.

Proti predmetnému rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, ktoré najvyšší súd ako dovolací súd rozsudkom sp. zn. 2 Cdo 15/2005 z 29. septembra 2005 zamietol.

Sťažovateľ namietal, že napriek tomu, že krajský súd sám uznal dražbu za platnú, rozhodol, že dražobné rozhodnutie nemohlo byť zapísané a po jeho právoplatnosti došlo k zrušeniu listu vlastníctva zapísaného po dražbe na sťažovateľa. Najvyššiemu súdu sťažovateľ vytýkal, že sa pri svojom rozhodovaní nezaoberal skutočne vykonanou dražbou, ktorá do dnešného dňa nebola zrušená a ktorou on nadobudol aj nehnuteľnosť, taktiež sa nezaoberal skutočnosťou, že žalovaný v prvom rade vlastníctvo k celej domovej nehnuteľnosti nadobudol v rozpore s predpismi o privatizácii, zápisom súpisného čísla k domu, ktorý súpisné číslo už mal pridelené v čase platnej dražby.

Sťažovateľ sa domnieva, že napadnutým rozsudkom krajského súdu sp. zn. 13 Co 101/2003 z 9. septembra 2003 a rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 15/2005 z 29. septembra 2005, argumentmi v ňom obsiahnutými, ktoré on považuje za nezákonné, sa zasiahlo do jeho základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 ústavy, keď po viac ako ôsmich rokoch od dražby prišiel o vlastníctvo priklepnuté mu dražbou a v súvislosti s uvedenými rozhodnutiami už bolo vydané aj právoplatné rozhodnutie na vypratanie nehnuteľnosti a podaná žaloba o náhradu nájmu.

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd deklaroval porušenie jeho základného práva na ochranu vlastníckeho práva podľa čl. 20 ústavy rozsudkom krajského súdu sp. zn. 13 Co 101/2003 z 9. septembra 2003, ako aj rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 15/2005 z 29. septembra 2005, zrušil rozsudok krajského súdu sp. zn. 13 Co 101/2003 z 9. septembra 2003 a rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 15/2005 z 29. septembra 2005 a vec vrátil na ďalšie konanie.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom konania pred ústavným súdom sa stalo posúdenie namietaného porušenia ochrany vlastníckeho práva sťažovateľa v dôsledku rozhodnutia odvolacieho krajského súdu sp. zn.13 Co 101/2003 z 9. septembra 2003, ako aj rozhodnutia najvyššieho súdu, ako dovolacieho súdu, sp. zn. 2 Cdo 15/2005 z 29. septembra 2005, ktorým bolo zamietnuté dovolanie sťažovateľa v konaní o určenie vlastníckeho práva k vydraženej prevádzkovej jednotke. V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ síce tvrdí, že všeobecné súdy svojimi rozhodnutiami porušili „jeho základné právo chránené ústavou v čl. 20, podľa ktorého vlastnícke právo má ochranu a nemožno ho zneužiť na ujmu iných“, avšak postup ani rozhodnutia krajského a najvyššieho súdu nenapadol z hľadiska základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, ktorý je primárnou ústavnou bázou pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany, a tým aj „bránou“ do ústavnej úpravy jednotlivých aspektov práva na súdnu a inú právnu ochranu zakotvených v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až 50 ústavy). Sťažovateľ teda nenamietal, že by v konaní pred krajským a najvyšším súdom nemohol riadne uplatniť svoje návrhy na dokazovanie alebo sa vyjadriť k právnej argumentácii ostatných účastníkov konania, alebo že by boli inak porušené základné princípy práva na spravodlivé súdne konanie.

Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je kvalifikovaná princípom subsidiarity, v zmysle ktorej ústavný súd o namietaných základných zásahoch rozhoduje len v prípade, ak je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 156/04, I. ÚS 44/03).

Ak sťažovateľ namieta porušenie označeného základného práva podľa čl. 20 ústavy rozhodnutím krajského súdu, ústavný súd konštatuje, že predmetné rozhodnutie krajského súdu sp. zn. 13 Co 101/2003 z 9. septembra 2003 o odmietnutí žaloby sťažovateľa je rozhodnutím všeobecného súdu, o ktorom po použití príslušného mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) rozhodoval najvyšší súd. Z toho vyplýva, že vo vzťahu k právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu sa uplatňuje princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a preto sťažnosť v tejto časti (týkajúcej sa rozhodnutia krajského súdu) bolo treba navyše odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pokiaľ ide o namietané rozhodnutie najvyššieho súdu, bolo v právomoci ústavného súdu len posúdenie, či účinky výkonu právomoci tohto všeobecného súdu vo veci sťažovateľa, t.j. prejednanie a rozhodnutie o jeho dovolaní ako žalobcu v konaní o určenie vlastníckeho práva, sú zlučiteľné s vyššie uvedeným článkom ústavy.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľa s hodnotením vykonaného dokazovania a právnym názorom najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu, teda s jeho interpretáciou a aplikáciou príslušných zákonných ustanovení a hodnotením skutkového stavu vo veci sťažovateľa.

Najvyšší súd ako dovolací súd sa stotožnil s právnym záverom krajského súdu, keď na položenú otázku dovolateľom a v daných súvislostiach významnú z hľadiska posúdenia veci, či na dražbe uskutočnenej dňa 14. júla 1991 vydražené nebytové priestory bolo možné považovať za nehnuteľnú vec (jej časť), odpovedal záporne tak, ako to správne posúdil i odvolací súd. Podľa názoru najvyššieho súdu, vychádzajúc z osobitného zákona č. 116/1990 Zb. o nájme a podnájme nebytových priestorov v znení neskorších predpisov, a ani zo zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov, nie je možné konštatovať, že tzv. prevádzkové jednotky mali v roku 1990 – 1992 vo všeobecnom režime Občianskeho zákonníka charakter samostatných nehnuteľných vecí ako predmetov občianskoprávných vzťahov, tak ako to zaviedol § 118 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného od 1. januára 1992. Uzavrel preto, že tieto len ako priestorové časti obytnoprevádzkových budov (stavieb) nemohli nadobúdať ich vydražiteľia podľa zákona č. 427/1990 Zb. o prevodoch vlastníctva štátu k niektorým veciam na iné právnické alebo fyzické osoby v znení neskorších predpisov, do výlučného vlastníctva či spoluvlastníctva.

V súdnej veci bolo nesporné, že prevádzková jednotka (predajňa šport, hračky, hudobniny) bola v čase dražby nebytovým priestorom v stavbe súp. č. 404 a táto stavba je postavená na pozemku parcelné č. 651, sťažovateľ teda dražbou nadobudol „právo na uzavretie zmluvy o nájme nebytového priestoru, v ktorom bola prevádzková jednotka umiestnená“, a nie aj nadobudnutie ideálneho spoluvlastníckeho podielu v stavbe, v ktorej sa predmetné nebytové priestory nachádzali.

Ústavný súd nezistil medzi dôvodmi a skutočnosťami, ktoré sťažovateľ uvádzal v sťažnosti, žiadny taký dôvod alebo skutočnosť, ktoré by mohli spochybniť právne závery najvyššieho súdu o existencii a relevantnosti dôvodov, na základe ktorých potvrdil rozsudok odvolacieho krajského súdu, alebo by sa inak javili ako zjavne neodôvodnené či svojvoľné. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, napáda v okolnostiach prípadu vecnú nesprávnosť, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru, ak navyše sťažovateľ ničím nepreukázal, že prípadná vecná nesprávnosť by bola i neústavnosťou. O svojvôli pri výklade a aplikácii

zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (I. ÚS 156/04). Podľa názoru ústavného súdu posúdenie nároku uplatneného sťažovateľom najvyšším (dovolacím) súdom takéto nedostatky nevykazuje. Ústavný súd teda nezistil taký výklad ustanovení citovaných v napadnutom rozsudku a ich uplatnenie vo veci sťažovateľa, ktoré by mohli vyvolať účinky nezlučiteľné s označeným článkom ústavy, teda v sťažnosti uvedené skutočnosti neumožnili ústavnému súdu dospieť k záveru o porušení „práva sťažovateľa na ochranu vlastníckeho práva a jeho nezneužitie na ujmu iných“ podľa čl. 20 ústavy. Vzhľadom na uvedené v tejto časti je podľa názoru ústavného súdu sťažnosť zjavne neopodstatnená.

Zo všetkých uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. marca 2006